

<i>Sygn. akt</i>	<i>III AUa 1235/12</i>
------------------	------------------------

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 marca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Roman Skrzypek (spr.)
	Sędziowie:	SSA Janina Czyż SSA Urszula Kocyłowska
	Protokolant	st.sekr.sądowy M. Piekielek

po rozpoznaniu w dniu **6 marca 2013 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **E. P.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

o prawo do dodatku pielęgnacyjnego

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału

w R.

od wyroku **Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu**

z dnia **22 października 2012 r.** sygn. akt **III U 769/12**

o d d a l a apelację.

Sygn. akt III AUa 1235/12

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 6 marca 2013r.

Decyzją z dnia 21 maja 2012r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział

w R. odmówił E. P. przyznania prawa do dodatku pielęgnacyjnego od dnia 1 maja 2012r.

W uzasadnieniu decyzji podano, iż brak jest podstaw do przyznania wnioskodawczyni świadczenia, bowiem komisja lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 17 maja 2012r. orzekła, że odwołująca nie jest niezdolna do samodzielnej egzystencji.

W odwołaniu od powyższej decyzji E. P. domagała się zmiany zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie jej prawa do dodatku pielęgnacyjnego. Odwołująca podniosła, iż decyzja jest krzywdząca i niezgodna ze stanem faktycznym. Podniosła, że 17 lat temu uległa wypadkowi, po którym nie udało się uruchomić ważnych funkcji potrzebnych do samodzielnego życia.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniosł o oddalenie odwołania powołując tę samą argumentację, która była podstawą wydania zaskarżonej decyzji.

Po rozpoznaniu odwołania Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Tarnobrzegu wyrokiem z dnia 22 października 2012r., sygn. akt III U 769/12 zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał wnioskodawczyni E. P. prawo do dodatku pielęgnacyjnego z tytułu niezdolności do samodzielnej egzystencji nadal do 31 maja 2014r.

Sąd I instancji ustalił, iż E. P. ur. (...), w dniu 24 lutego 1994r. złożyła wniosek o rentę.

Decyzją z dnia 20 marca 1994r. organ rentowy przyznał jej rentę inwalidzką II –ej grupy od 1 listopada 1993r. Kolejnymi decyzjami przyznawano wnioskodawczyni prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy i uznawano ją za niezdolną do samodzielnej egzystencji.

Decyzją z 25 lutego 2004r. organ rentowy przyznał wnioskodawczyni prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od dnia 1 kwietnia 2001r. do 28 lutego 2007r., od której E. P. złożyła odwołanie. Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych lekarzy sądowych, którzy rozpoznali u skarżącej dystonię twarzy i języka, zaburzenia mowy, niedowład kończyn dolnych, zaburzenia depresyjno- lękowo-adaptacyjne reaktywnie nasilające się i uznał, że wnioskodawczyni jest niezdolna całkowicie do pracy na okres dwóch lat. Wyrokiem z 23 sierpnia 2004r. Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał odwołującej prawo do dalszego pobierania dodatku pielęgnacyjnego od dnia 1 kwietnia 2004r. na dwa lata.

Dalej Sąd ustalił, że wnioskodawczyni poddawana badaniom przez lekarza orzecznika ZUS uznawana była za całkowicie niezdolną do pracy i niezdolną do samodzielnej egzystencji.

W dniu 23 marca 2012r. E. P. wystąpiła do organu rentowego z kolejnym wnioskiem o ustalenie prawa do dodatku pielęgnacyjnego. Lekarz orzecznik ZUS orzeczeniem z dnia 17 kwietnia 2012r. stwierdził, że wnioskodawczyni jest niezdolna do pracy i niezdolna do samodzielnej egzystencji.

Wnioskodawczyni została poddana badaniu przez komisję lekarską ZUS, która orzeczeniem z dnia 17 maja 2012r. uznała, że E. P. nie jest niezdolna do samodzielnej egzystencji, co skutkowało wydaniem zaskarżonej w niniejszym postępowaniu odmownej decyzji ZUS z dnia 21 maja 2012r.

Przeprowadzony w postępowaniu sądowym dowód z opinii biegłego z zakresu neurologii –mający na celu weryfikację dotychczasowej oceny stanu zdrowia wnioskodawczyni z postępowania administracyjnego – pozwolił Sądowi Okręgowemu w Tarnobrzegu na poczynienie w sprawie zasadniczego ustalenia o całkowitej niezdolności wnioskodawczyni do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji nadal do dnia 31 maja 2014r. Biegła neurolog po zapoznaniu się z aktami sprawy, przebadaniu wnioskodawczyni uznała, że E. P. cierpi na dystonię językowo-ustno-żuchwową i uznała badaną nadal za niezdolną do samodzielnej egzystencji do 31 maja 2014r. Biegła nie stwierdziła istotnej poprawy

stanu zdrowia odwołującej, bowiem nadal utrzymują się zaburzenia artykulacji, które znacznie ograniczają kontakt z otoczeniem i z tego powodu potrzebuje pomocy osób innych.

Do tak wydanej opinii zarzuty zgłosił Przewodniczący Komisji Lekarskiej ZUS, ale Sąd uznał je za niezasadne.

Jak podkreślił, bowiem Sąd Okręgowy - opierając się w tym względzie w pełni na opinii biegłej z zakresu neurologii (uznając tym samym dowód ten za w pełni miarodajny, przy podkreśleniu zarówno fachowości biegłej jak i zupełności jej opinii) – wnioskodawczyni jest osobą całkowicie niezdolną do pracy i niezdolną do samodzielnej egzystencji.

Sąd I instancji uznał opinię za wiarygodną i na jej podstawie przyjął u wnioskodawczyni niezdolność do samodzielnej egzystencji, a tym samym uznał odwołanie za zasadne, powołując w podstawie prawnej rozstrzygnięcia art. 57 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS (DZ. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227 ze zmianami) oraz art. 447¹⁴ § 2 kpc.

Wyrok Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu z dnia 22 października 2012r. zaskarżył apelacją pozwany Zakład. Zarzucając naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. polegające na przyjęciu, że opinia biegłego sądowego z zakresu neurologii stanowi wiarygodny dowód na okoliczność, że schorzenia występujące u wnioskodawczyni powodują naruszenie sprawności organizmu w stopniu powodującym niezdolność do samodzielnej egzystencji wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie odwołania lub jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Jednocześnie organ rentowy wniósł o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego lekarza z zakresu medycyny pracy na okoliczność ustalenia, czy schorzenia wnioskodawczyni powodują naruszenie sprawności organizmu w stopniu powodującym niezdolność do samodzielnej egzystencji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. jest niezasadna i jako taka podlega oddaleniu.

Wyrok, bowiem Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Tarnobrzegu z dnia 22 października 2012r. jest - w ocenie tut. Sądu- wyrokiem trafnym i odpowiadającym prawu, nie został wydany z którąkolwiek z wadliwości, które w związku z art. 378 §1 kpc uzasadniałyby z urzędu uchylenie tego orzeczenia i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Kwestią wymagającą oceny przez Sąd Apelacyjny jest ustalenie, czy wnioskodawczyni jest niezdolna do samodzielnej egzystencji.

Sąd Okręgowy, poddał kontroli orzeczenie lekarza orzecznika i komisji lekarskiej ZUS przeprowadzając dowód z opinii biegłego z zakresu neurologii, który na podstawie analizy dokumentacji medycznej oraz wyników badania przedmiotowego przyjął u wnioskodawczyni dalszą całkowitą niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji. W ocenie biegłej stan zdrowia odwołującej, w tym zaburzenia artykulacji, które znacznie ograniczają kontakt z otoczeniem nie uległy zmianom po 30 kwietnia 2012r. i nadal powodują całkowitą niezdolność do pracy i samodzielnej egzystencji.

Należy zauważyć, iż w sprawach o świadczenia rentowe zasadniczym dowodem jest dowód z opinii biegłego lekarza lub zespołu biegłych, mający na celu ustalenie stanu zdrowia osoby odwołującej się pod kątem zasadności przesłanki warunkującej nabycie prawa do renty, czy dodatku pielęgnacyjnego w rozumieniu art. 75 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS, daty powstania tej niezdolności i charakteru tej niezdolności.

Sąd Apelacyjny, chciałby podkreślić prawidłowość przyjętego przez Sąd I instancji ustalenia w zakresie oceny stanu zdrowia E. P., jako ustalenia nie przekraczającego w żaden sposób granic swobodnej sędziowskiej oceny dowodów o

jakiej stanowi art. 233 § 1 kpc, mający swe pełne zastosowanie także do oceny dowodu z opinii biegłego, na którym to dowodzie oparł się Sąd Okręgowy w omawianym ustaleniu o występowaniu u odwołującej dalszej całkowitej niezdolności do pracy i samodzielnej egzystencji.

Za przyjęciem bowiem pełnej miarodajności opinii biegłego przemawiała nie tylko fachowość jej autora, a także zupełność opinii i właściwe uzasadnienie wniosku końcowego (o takich zaś kryteriach oceny tego dowodu stanowią orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 19 grudnia 1990 r. I PR 148/90 OSP 1991 nr 11-12, poz. 300, z dnia 14 września 1995 r. II URN 31/95 OSNAP 1996 r., nr 7, poz. 103, czy z dnia 7 listopada 2000r. I CKN 1170/98 - OSNC 2001/4/64).

Sąd II instancji orzeka na podstawie materiału dotychczas zebranego, który może tylko uzupełnić i wykorzystać jako podstawę orzeczenia. Uzupełnienie takie jest jednak możliwe i dopuszczalne tylko wówczas, gdy okoliczności sprawy wskazują na taką potrzebę i to pod warunkiem, że nie zachodzą przeszkody określone w art. 381 k.p.c.

Dlatego też tutaj Sąd nie widział potrzeby uzupełnienia postępowania dowodowego o opinię biegłego lekarza z zakresu medycyny pracy uznając, iż sporna kwestia została dostatecznie wyjaśniona w dotychczasowym postępowaniu.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny uznał zarzuty organu rentowego zawarte w apelacji, a odnoszące się do odmiennej oceny stanu zdrowia ubezpieczonej za nie trafne. Należy podkreślić, że jedną z przesłanek przyznania dodatku pielęgnacyjnego jest stwierdzenie niezdolności do samodzielnej egzystencji. Pojęcie to ma szeroki zakres i obejmuje opiekę (pielęgnację) i pomoc w załatwieniu elementarnych spraw życia codziennego.

Niezdolna do samodzielnej egzystencji jest zarówno osoba, która ze względu na naruszenie sprawności organizmu wymaga stałej lub długotrwałej opieki innej osoby, jak i osoba, która ze względu na naruszenie sprawności organizmu wymaga stałej lub długotrwałej pomocy innej osoby (wyrok SA w Katowicach z dnia 19 listopada 1998 r., III AUa 1035/98, PP 1999, nr 11). W ramach zakresu pojęcia "niezdolności do samodzielnej egzystencji" należy odróżnić opiekę, oznaczającą pielęgnację (czyli zapewnienie ubezpieczonemu możliwości poruszania się, odżywiania, zaspokajania potrzeb fizjologicznych, utrzymywania higieny osobistej itp.) od pomocy w załatwianiu elementarnych spraw życia codziennego, takich jak robienie zakupów, uiszczanie opłat, składanie wizyt u lekarza; wszystkie powyższe czynniki łącznie wyczerpują treść terminu "niezdolność do samodzielnej egzystencji" (wyrok SA w Katowicach z dnia 21 lutego 2002 r., III AUa 1333/01, OSA 2003, z. 7, poz. 28; identycznie wyrok SA w Katowicach z dnia 6 marca 2003 r., III AUa 651/02, PP 2004, nr 7-8).

W świetle wyżej naprowadzonych okoliczności zarzuty apelacji uznać należy jedynie za nieuzasadnioną polemikę z prawidłowymi ustaleniami Sądu I instancji, co do stanu zdrowia wnioskodawczynie o jej całkowitej niezdolności do pracy i samodzielnej egzystencji.

Reasumując Sąd Apelacyjny stwierdził trafność zapadłego przed Sądem Okręgowym Sądem Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Tarnobrzegu orzeczenia.

Mając powyższe na względzie, na podstawie art. 385 kpc orzeczono jak w sentencji.